

**חוק הרשותות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים),
התשס"ח-2008***

	הגדרות
1.	בחקוק זה – "חוק סדר הדין הפלילי" – חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982;¹ "חיקוק סביבה" – הוראות חיקוק המוניה בתוספת; "פקח" – עובד רשות מקומית שהוסמך בהתאם להוראות חוק זה, לפיקח על ביצוע חיקוק סביבה, כולם או חלקם; "פקודת מעצר וחייב" – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969²; "רשות מקומית" – עירייה, מועצה מקומית, או איגוד ערים שעיקר עיסוקו שמירה על איכות הסביבה; "רשות מקומית גודלה" – עירייה או מועצה מקומית שמספר תושביה הרשותים במרשם האוכלוסין עולה על 20,000; "רשות מקומית קטנה" – עירייה או מועצה מקומית שמספר תושביה הרשותים במרשם האוכלוסין אינו עולה על 20,000; "השר" – שר הפנים.
2.	סמכות רשות מקומית (א) רשות מקומית גודלה או איגוד ערים שעיקר עיסוקו שמירה על איכות הסביבה, לפי העניין, יפעלו בתחום שיפוטם לאכיפת חיקוקי הסביבה בהתאם להוראות חוק זה. (ב) רשות מקומית קטנה רשאית לפעול בתחום שיפוטה לאכיפת חיקוקי הסביבה, כולם או חלקם, בהתאם להוראות חוק זה.
3.	הסמכת פקחים (א) ראש רשות מקומית רשאי להסמיר מבין עובדי הרשות המקומית, פקחים בסמכויות לפי חוק זה, כולם או חלקן, ובבדר שלא יוסמך פקח, אלא אם כן התקיימו בו כל אלה: (1) ממשלה ישראל הדועה, לא יאוחר שלושה חודשים מפניהו של ראש הרשות המקומית אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתה מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי, (2) הוא קיבל הכרה מותאמת בתחום הסמכויות שייהיו נתנות לו לפי חוק זה, כפי שהורה השר בהסכמה השר לביטחון הפנים, ולפי החלטה של ביצועו הוא יפקח, כפי שהורה השר בהסכמה השר הממונה על אותו חיקוק; (3) הוא עומד בתנאי בשירות נספפים ככל שהורה השר, בהסכמה השר הממונה על אותו חיקוק והשר לביטחון הפנים. (ב) הודיעה על הסמכת פקח לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.
4.	סמכויות פקח (א) לשם פיקוח על ביצוע חיקוק סביבה, רשאי פקח שהוסמך לפיקח על ביצועו בתחום הרשות המקומית שבה הוא עובד, לאחר שהודהה לפי סעיף 6 – (1) לדרישת מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג בפניו תעודה זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו; (2) לדרישת מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל מידע או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל על ביצוע חיקוק סביבה; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המוחשבים, התשנ"ה-1995³;

¹ התקבל בכנסת ביום כ"ט באيار התשס"ח (3 ביוני 2008); הצעת החוק ודבורי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 111, מיום "ח' בכסלו התשס"י (19 בדצמבר 2005), עמ' 142.

² ס"ח התשכ"י, עמ' 137; התשס"ז, עמ' 393.
³ ס"ח התשנ"ט, עמ' 287.

(3) לעורך בדיקות או מדידות או ליטול דוגמאות לשם בדיקה וכן להורות על מסירות דוגמאות לבדיקה מעבדה או על שמרתן לתקופה שיורה, או לנוהג בהן בדרך אחרת;

(4) להיכנס למקומות, לרבות לכלי רכב, ובלבב שלא יוכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה על חיקוק סביבה רשיין פקח שהוסמך לפיקח על ביצועו, בתחום הרשות המקומית שבה הוא עובד:

(1) לחזור כל אדם הקשור לעבירה כאמור, או שעשוות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו ויחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפיקודת הפרופץ הפלילי (עדות)³, בשינויים המוחיבים;

(2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו ויחולו הוראות הפרק הרשמי לפיקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המוחיבים;

(3) לבקש מבית משפט צו חיפוש על פי סעיף 23 לפיקודת מעצר וחיפוש, ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו ויחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפיקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המוחיבים.

(ג)シリב אדם להיענות לדרישת פקח, על פי סמכותו בהתאם להוראות סעיף זה, והיה חש שימילט או שזהותו אינה ידועה, רשאי הפיקח לעכבו עד לבואו של שוטה, ויחולו על עיכוב כאמור הוראות סעיף 2(ב) (ו-ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996⁴, בשינויים המוחיבים.

(ד) אין בסמכויות פקח לפי חוק זה כדי לגרוע מסמכויות פיקוח שניתנו לו לפי כל דין אחר, אולם פקח שהוסמך לפי חוק זה לא יוסמך לפי כל דין אחר לעניין חיקוק הסביבה שהוסמך לפיקח על ביצועו.

(ה) בביצוע תפקידיו לפי סעיף זה, לעניין חיקוק סביבה שעל ביצועו ממונה שר החקלאות ופיתוח הכפר, יפעל פקח על פי הנחיותיו של עובד מוסמך.

נקבע כי עבירה על חיקוק סביבה היא עבירה קנס לפי סעיף 22(א) לחוק סדר הדין הפלילי, לא יעשה ראש רשות מקומית שימוש בסמכותו להסמיר עובד רשות מקומית למסור הזמנה לפי סעיף 222 לחוק האמור ביחס לאותה עבירה, אלא אם כן הוסמך אותו עובד כפקח לפי הוראות חוק זה.

5. עבירת קנס

פקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, אלא בהתאם כל אלה: זיהוי פקח

(1) הוא בעת מילוי תפקידו;

(2) הוא לובש מדי פקח, בצער וצורה שהוראה לעניין זה ראש הרשות המקומית, ובלבב שלא יהיה בהם כדי להטעות כנחות להיות מדי משטרתי, והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(3) יש בידו תעודה החותמה בידי ראש הרשות המקומית, המעידת על תפקידו ועל סמכויותיו שאotta יציג על פי דרישת.

על אף האמור בכל דין, קנס שהטיל פקח או שהוטל בבית משפט עקב הפעלת סמכותו ייעוד קנסות של פקח, ישולם לקופת הרשות המקומית.

7.

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

⁴ חוקי אי', ברך אי', עמ' (ע) 439, (א) 467.

⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 338.

(א) שר הממונה על ביצוע חוק סביבה, יסמייר, מבין עובדי משרד, עובד בכיר לעניין חוק זה (בחקוק זה – עובד מוסמך); עובד מוסמך ימונה דרך כלל או לגבי רשות מקומית מסוימת; הורעה על הסמכה כאמור תפורסם ברשומות ותימסר לרשות המקומית הנוגעת בדבר.

(ב) רשות מקומית תודיע לעובד מוסמך הנוגע בדבר על חקירה של עבירה על חוק סביבה שפותחה בה ועל כתב אישום שהוגש עקב חקירה כאמור, לא יותר מ-14 ימים ממועד פתיחת החקירה או הגשת כתב האישום, לפ"י העניין; לעניין סעיף זה, כתב אישום" – למיעט מסירת הזמנה לפי סעיף 222 לחוק סדר הדין הפלילי, או הודעתת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב) לחוק האמו.

(ג) עובד מוסמך רשאי לפטור רשות מקומית מהובת הדיווח לפי סעיף קטן (ב), דרך כלל או לגבי עבירה מסוימת, ביוזמתו או על פי בקשת הרשות המקומית.

(ד) השר רשאי להורות על מתכונת ההודעה לפי סעיף זה ועל הפרטים שייכללו בה.

(א) עובד מוסמך רשאי להורות, דרך כלל או לגבי עניין מסוים, כי לא תיפתח חקירה על ידי רשות מקומית, ואם החללה חקירה כאמור, רשאי הוא להורות על הפסקתה והעברתה לידי גורם אחר שעליו יורה, המוסמך לחזור בעבירה.

(ב) קצין משטרה בכיר כהגדתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971⁶, שהסמיך לעניין זה המפקח הכללי של המשטרה (בסעיף זה – קצין מוסמך), רשאי להודיע לרשות מקומית כי עניין מסוים או סוג עניינים שפרט בהודעתו, נחקר או מטופל על ידי המשטרה; והודיעו קצין מוסמך כאמור, לא תיפתח רשות מקומית בחקירה באותו עניין או סוג עניינים שפורטו בהודעה, ואם נפתחה חקירה כאמור – תופסק החקירה.

(ג) היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לעניין זה ורשאי להורות על העברת הטיפול בכתבת האישום כאמור בסעיף 8(ב), לתובע אחר כמשמעותו בחוק סדר הדין הפלילי.

סיג' לסתמכויות פקח 10. פקח לא ישמש בסמכויותיו לפי חוק זה בלבד אלה:

(1) מוסדר מוסדות המדינה למעט בית חולים ממשלתי;

(2) רשות מקומית;

(3) ספקים ומפעלים המפתחים או מייצרים ציוד בייחוני עבורו כוחות הביטחון, שקבע לעניין זה, מטעמי ביטחון המדינה, ראש הממשלה או שר הביטחון, בהתאם עם השר להגנת הסביבה ועם שר הפנים; לעניין זה, "כוחות הביטחון", "ציוד בייחוני" – כהגדרתם בחוק התאגידים הביטחוניים (הגנה על אינטראסים בייחוניים), התשס"ו-2006⁷.

(א) רשות מקומית גדולה לא תחיל חוק עזר הקובל עבירה שיסודותיה דומים ליסודות עבירה על חוק סביבה; אין בהוראה זו כדי למנوع החלת חוק עזר הקובל עבירות אחרות או נוספת.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מועצת רשות מקומית גדולה רשאית לקבוע, לפי הצעת ראש הרשות המקומית האמורה ובאישורו של היועץ המשפטי שלו, כי הרשות המקומית תחיל את הוראות חוק העיר כאמור באמרו סעיף קטן, ורשאית היא לקבוע הוראה שונה לגבי אזורים שונים בתחוםה; קבועה רשות מקומית כאמור, לא יהולו סמכויותיה לפי חוק זה לעניין חוק הסביבה כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) החלטה רשות מקומית קתנה לטועל כאמור בסעיף 2(ב), יהולו הוראות סעיף קטן (א), בשינויים המחייבים, לעניין חוק הסביבה שלגביו ההחלטה כאמור.

(ד) החלטה של רשות מקומית לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג) תיכנס לתוקף מיום פרסוםה ברשומות.

דיווח לעובד מוסמך 8.

חקירה וכותב אישום 9. על ידי גורם אחר

אכיפה באמצעות חוק עזר

⁶ דין מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

⁷ ס"ח התשס"ג, עמ' 174.

12. השר, בהסכמה השר הממונה על החיקוק שלגביו מתבקש השינוי והשר לביטחון הפנים שינוי התוספת ובאישורו ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, ראש, בצו, לשנות את התוספת.
13. הוראות חוק זה באות להוסיפה על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן, אלא אם כן נקבע שמרית דין במפושך אחרה.
14. השר ממונה על ביצוע הוראות חוק זה, והוא רשאי, בהתאם להגנת ביצוע הסביבה ועם השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.
15. תיקון חוק שמרית הניקיון, התשנ"ד-1984⁸, בסעיף 12(א), המיללים "איגוד ערים, עיריות, מועצות מקומיות" – יימחקו.
16. תיקון חוק בת המשפט [נוסח משולב], התשנ"ד-1984⁹, בתוספת השלישית, בסופה יבואו: חוק בת המשפט (שילוט), התשכ"ו-1966¹⁰.
32. חוק הדרכיים (שילוט), התשכ"ו-1966¹¹, לעניין עבירות לפי סעיפים 15 ו-16ב.
33. חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993¹², התשנ"ד-1994¹³, לעניין עבירות לפי סעיפים 15 ו-16ב.
34. חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994¹⁴, לעניין עבירות לפי סעיף 18(א)(3).
35. חוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999¹⁵, לעניין עבירות לפי סעיף 18(א)(3).
36. חוק לסילוק ולמייחור צמיגים, התשס"ז-2007¹⁶, לעניין עבירות לפי סעיף 15(א)(1) עד (5).¹⁷
17. תיקון חוק איסוף ופינוי פסולת למיחוזה התשנ"ג-1993¹⁸, בסעיף 8(א), במקום הרישה עד ופינוי פסולת למיחוזר המילה "רשאים" יבואו "השר רשאי".
18. חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994¹⁹ –
 (1) בסעיף 5, המיללים "זעובי רשותות המקומיות" – יימחקו;
 (2) בסעיף 8(א), אחרי "מפקח יבואו" וכן במשמעותו בחוק הרשותות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), התשס"ח-2008²⁰.
19. תיקון חוק איסור נהיגה ברכב בחו"ם, התשנ"ז-1997²¹, בסעיף 4(א), הסיפה החל במילים נהיגה ברכב בחו"ם – תימחק.
20. תיקון חוק שמרית הסביבה החופית, התשס"ד-2004²², בסעיף 12(א), המיללים "וכן מבין עובדי הסביבה החופית רשות מקומית בהסכם ראשota" – יימחקו.
21. תיקון חוק לסילוק ולמייחור צמיגים, התשס"ז-2007²³, בסעיף 10(א), המיללים "או עובד רשות מקומית" – יימחקו.
22. תחילתו של חוק זה שנה מיום פרסום ואולם תחילתו של פרט 10(ב) לתוספת, שנתיים תחיליה מיום פרסוםו של חוק זה.

⁸ ס"ח התשנ"ד, עמ' 142; התשס"ז, עמ' .88.

⁹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 198; התשס"ח, עמ' 248.

¹⁰ ס"ח התשכ"ו, עמ' .6.

¹¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' .28.

¹² ס"ח התשנ"ד, עמ' .56.

¹³ ס"ח התשנ"ט, עמ' .170.

¹⁴ ס"ח התשס"ז, עמ' .96.

¹⁵ ס"ח התשנ"ג, עמ' .116.

¹⁶ ס"ח התשנ"ה, עמ' 56; התשס"ו, עמ' .126.

¹⁷ ס"ח התשס"ח, עמ' .534.

¹⁸ ס"ח התשנ"ז, עמ' .84.

¹⁹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 540; התשס"ח, עמ' .461.

²⁰ ס"ח התשס"ז, עמ' .96.

תוספת

(חיקוקי סביבה)

- .1. פקודת הערים²¹.
- .2. ערים לפי סעיפים 111, 111א ו-111ב לפקודת המכרות²².
- .3. ערים לפי סעיף 17א ו-17ד לפקודת בריאות העם, 1940²³.
- .4. ערים לפי סעיף 20כא לחוק המים, התשי"ט-1959²⁴, למעט הערים הקבועות בתקנות המים (מניעת זיהום המים) (סילוק שפכים מכל שיט), התשנ"ט-1998²⁵.
- .5. חוק הגנת הצומח, התשט"ז-1956²⁶.
- .6. ערים לפי חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961²⁷, למעט עיריה לפי סעיף 11(א)(2).
- .7. חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966²⁸.
- .8. ערים לפי סעיף 13(א)(1) עד (3) ו-(5), (ב)(1) ו-(3) ו-(ג), וסעיף 15 לחוק שימירת הניקיון, התשמ"ד-1984²⁹.
- .9. חוק איסוף ופינוי פסולת למיחוזר, התשנ"ג-1993³⁰.
- .10. (א) ערים לפי סעיף 15(א) לחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993³¹, וכן ערים לפי סעיף 16 לחוק האמור לעניין העבריות האמורות.
- .11. (ב) ערים לפי סעיף 15(ב) ו-(ג) לחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993³², וכן ערים לפי סעיף 16 לחוק האמור לעניין העבריות האמורות.
- .12. (ג) תקנות החומרים המסוכנים (שימוש בתכשירים ליד מבנים), התשס"ה-2005³³.
- .13. חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994, ותקנות שהותקנו לפיו.
- .14. חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז-1997³⁴.
- .15. ערים לפי סעיף 18(א)(3) לחוק הפיקודן על מכל משקה, התשנ"ט-1999³⁵, וכן ערים לפי סעיף 19 לחוק האמור לעניין העבריות האמורות.
- .16. חוק שימירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004³⁶.
- .17. חוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006³⁷.
- .18. ערים לפי סעיף 15(א)(1), (3) ו-(4) לחוק לסילוק ולמייחור צמיגים, התשס"ז-2007³⁸, ולפי סעיף 15(א)(5) לחוק האמורה לעניין דיווח לפי סעיף 9(ב) לחוק, וכן ערים לפי סעיף 16 לחוק האמור לעניין העבריות האמורות.

מאיר שטרית
שר הפנים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרט
נשיא המדינה

²¹ חוקי א"ג, ברוך א., עמ' (ע) 600, (א) 710.

²² חוקי א"ג, ברוך ב., עמ' (ע) 910, (א) 938.

²³ ע"ר 1940, תס' 1, עמ' 191, (א) 239.

²⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 169.

²⁵ ק"ת התשנ"ט, עמ' 82.

²⁶ ס"ח התשט"ז, עמ' 79.

²⁷ ס"ח התשכ"א, עמ' .58.

²⁸ ס"ח התשכ"ג, עמ' .6.

²⁹ ס"ח התשנ"ג, עמ' .28.

³⁰ ק"ת התשנ"ה, עמ' 610.

³¹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 170.

³² ס"ח התשנ"ג, עמ' 158.